

Onderwerp:	Afwegingsnotitie bestemmingsplan of omgevingsplan Buitengebied Boekel
Datum:	06-01-2015
Referte:	Martijn Kegler en Hans Damen

1 Inleiding

Boekel is gestart met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan Buitengebied. Ten behoeve van dit nieuwe bestemmingsplan is een Kadernota opgesteld waarin de uitgangspunten voor het bestemmingsplan zijn geformuleerd. Over de kadernota hebben gesprekken plaatsgevonden in de stuurgroep, het college en de raads werkgroep. De raads werkgroep heeft als belangrijkste aandachtspunten meegegeven:

- de wenselijkheid om het aspect gezondheid een plek te geven in het ruimtelijk plan;
- het Boekels beleid voor verantwoorde veehouderij nader uit te werken en te verwerken in het bestemmingsplan;
- de visie Vitaal Buitengebied te integreren in het bestemmingsplan en ontwikkelingen die passen binnen Vitaal Buitengebied eenvoudiger en sneller mogelijk te maken.

1.1 Verkenning

De stuurgroep is met deze opdrachten aan de slag gegaan heeft onderzocht welke mogelijkheden er zijn binnen het huidige ruimtelijk instrumentarium om invulling te geven aan de wensen van de Raad. Geconcludeerd is dat het huidige instrumentarium beperkt ruimte biedt. Op basis van deze conclusie is het idee ontstaan om te onderzoeken welke mogelijkheden de nieuwe Omgevingswet biedt en of op de nieuwe Omgevingswet voorgesorteerd kan worden.

Conclusie van de stuurgroep is dat de omgevingswet en specifiek het omgevingsplan beter aansluit bij de uitgangspunten die Boekel voor het buitengebied heeft geformuleerd dan het bestemmingsplan. Middels een pilot in het kader van de Crisis- en Herstelwet kan eventueel voorgesorteerd worden op de omgevingswet en een pilot-omgevingsplan opgesteld worden.

1.2 Deze notitie

In deze afwegingsnotitie worden het omgevingsplan en het bestemmingsplan tegen elkaar afgezet en worden de inhoudelijke, procedurele en financiële consequenties belicht. Op basis van deze afwegingsnotitie wordt afgewogen of de pilot status aangevraagd wordt bij het Ministerie.

2 Mogelijkheden omgevingswet en omgevingsplan

2.1 Omgevingswet: het Boekels model

Het Omgevingsplan zoals dat nu in het kader van de Omgevingswet wordt uitgewerkt, gaat uit van een andere filosofie dan het huidige wettelijk kader, zoals vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening en dus van toepassing op het nieuwe beoogde bestemmingsplan Buitengebied 2016:

- minder regels, meer loslaten;
- deregulering en vertrouwen als uitgangspunt;
- integratie van alle aspecten rondom de fysieke leefomgeving in één ruimtelijk plan;
- meer ruimte en flexibiliteit voor wenselijke ontwikkelingen
- waarborgen van omgevingskwaliteit

Deze filosofie sluit naadloos aan het beleid van Boekel en de Boekelse methode van werken: het zogenoemde "Boekels model".

Voorsorteren op de omgevingswet biedt daarom mogelijkheden om op punten waar de huidige wetgeving en het huidige beleidskader als een belemmering voor wenselijke ontwikkelingen in Boekel worden ervaren, maatwerk te leveren. Daardoor kan het Omgevingsplan voor de onderwerpen gezondheid, een meer verantwoorde veehouderij en Vitaal Buitengebied meer dan het bestemmingsplan worden afgestemd op de Boekelse praktijk en visie.

2.2 Omgevingswet: kenmerken met kansen

Bij het benutten van de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt zijn de volgende uitgangspunten en kenmerken van de Omgevingswet van belang:

Gezonde fysieke leefomgeving

De nieuwe Omgevingswet richt zich op het in stand houden van "een veilige en gezonde fysieke leefomgeving s". De term "een goede ruimtelijke ordening" verdwijnt. Hiermee heeft de Omgevingswet een verbrede reikwijdte ten opzichte van de huidige Wro. Milieu en ruimtelijke ordening worden geïntegreerd. Hiermee ontstaan meer mogelijkheden om milieuaspecten, zoals geur, fijnstof, veiligheid en gezondheid, in de integrale afweging een plek te geven.

Pilot status

De noodzakelijke pilotstatus die moet worden verkregen om nu de reikwijdte te kunnen verbreden, geeft mogelijkheden om op onderdelen af te wijken van het huidige wettelijk kader. Daarmee kan de beleidsnotitie "Naar een verantwoorde veehouderij in Boekel" nader uitgewerkt worden op basis van de filosofie van de Omgevingswet.

Integrale regels voor de leefomgeving

In een omgevingsplan wordt het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving geïntegreerd waarmee ook meer integrale beleidsvorming en toetsing ontstaat. Het samenbrengen van alle beleid en regels voor de fysieke leefomgeving beoogt ook om tot een eenvoudiger regelgeving te komen. De regels worden inzichtelijker gemaakt en strijdige en dubbele regelingen worden uit de wereld geholpen. Ze worden immers op één plek samengebracht.

Kwalitatieve én kwantitatieve toetsingsregels

Het omgevingsplan biedt mogelijkheden om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken met eenvoudigere procedures gekoppeld aan kwalitatieve regels. Het biedt een flexibeler kader dan een bestemmingsplan. Meer directe toestemmingen, onder voorwaardelijke bepalingen: *Ja, mits...* in plaats van vergunningenstelsels (nee, tenzij). Dit sluit beter aan bij de visie Vitaal Buitengebied. Het bestemmingsplan kan en mag alleen concreet toetsbare kwantitatieve directe regels bevatten. Door te werken met voorwaardelijke regels kunnen in het kader van Vitaal Buitengebied gewenste ontwikkelingen makkelijker en sneller mogelijk worden gemaakt.

❑ **Gezondheid**

Het toepassen van kwalitatieve afwegingskaders biedt ook mogelijkheden om het aspect (volks)gezondheid juridisch houdbaar te regelen. Gezondheid wordt onderdeel gemaakt van de afweging die wordt gemaakt in het kader van een gezonde fysieke leefomgeving. Gezondheid hoeft niet meer per se meetbaar te worden gemaakt in normen en wetenschappelijk aanvaarde relaties. Termen als “een verbetering van de gezondheidssituatie” of een “aanvaardbare afstand tot” kunnen mogelijk een plaats krijgen in een toetsingskader.

❑ **Houdbaarheidstermijn en aanpassing modules**

Een bestemmingsplan moet om de 10 jaar opnieuw worden vastgesteld. Daarbij moet de raad een nieuw besluit nemen en komen er vaak ook nieuwe regels voor het hele pakket. Een zware en langdurige klus. Het omgevingsplan kent geen einddatum. Het omgevingsplan biedt echter wel meer mogelijkheden om het beleid te monitoren en tussentijds bij te sturen. Periodieke monitoring kan leiden tot tussentijdse aanpassing van inhoudelijke modules. Bijvoorbeeld alleen aanpassing van de geurnormen. Hierbij blijven andere aspecten onaangeroerd, waarbij uiteraard wel de integraliteit van het omgevingsplan in ogenschouw genomen wordt. Het aangepaste aspect is dan ook alleen onderwerp van besluitvorming en eventueel bezwaar en beroep. Dit maakt de procedures eenvoudiger en zorgt ervoor dat nieuw beleid direct in het ruimtelijk plan verwerkt is. Het omgevingsplan is daarmee steeds actueel.

❑ **Delegatiebevoegdheid verruimd**

Ruimere delegatiebevoegdheden bieden de mogelijkheid om onderzoekslasten en afwegingen te laten plaatsvinden op het moment dat een concrete ontwikkeling zich voordoet. De raad kan hierbij vooraf de kaders stellen, maar kan de uitwerking aan B&W laten. Het is aan de gemeenteraad om te delegeren wat de raad wenselijk en verantwoord acht. Er zijn meer mogelijkheden om een afwegingsmoment in te bouwen bij ontwikkelingen, zonder dat daarvoor per se de raad een besluit moet nemen en langdurige en kostbare procedures nodig zijn.

❑ **Deregulering**

De pilot biedt de mogelijkheid om de bestaande regelgeving te evalueren, af te stemmen, te integreren en onnodige regels te laten vervallen. Logisch gevolg is deregulering.

3 Pilotstatus voor een Omgevingsplan

Om vooruitlopend op het van kracht worden van de Omgevingswet een Omgevingsplan te kunnen maken, moet de gemeente via de Crisis- en Herstelwet hiervoor een pilotstatus aanvragen. Hiermee worden bepaalde wettelijke regelingen die normaliter gelden buiten werking gesteld. Deze wettelijke bepalingen moeten concreet aangegeven worden in het besluit van de regering. Een verkennend gesprek met het Ministerie van IenM geeft aan dat zij erg geïnteresseerd is in een pilot voor een bestemmingsplan buitengebied via deze weg.

3.1 Aanvragen pilotstatus

Aanvragen voor de eerstvolgende tranche in het kader van de Crisis- en Herstelwet moeten **vóór 1 maart 2015** worden ingediend. De aanwijzing van pilots gaat bij algemene maatregel van bestuur. Dit is een besluit van de regering, waarbij het Parlement wordt gehoord in een zogenoemde voorhangprocedure. Hier staat geen bezwaar of beroep tegen open. Formeel is er na de toewijzing van de pilotstatus sprake van een **“bestemmingsplan met verbrede reikwijdte”**. Voor de helderheid hanteren we hier de term *pilot-Omgevingsplan*.

De formele start van de pilot zou dan naar alle waarschijnlijkheid per 1 oktober 2015 kunnen plaatsvinden. Naar verwachting is ruim daarvoor informeel al wel duidelijk of Boekel in aanmerking komt voor de pilotstatus. Op dat moment is het verantwoord om door te gaan met de verdere voorbereiding en uitwerking van het beoogde pilot-Omgevingsplan.

3.2 Procedure omgevingsplan

Voor het Omgevingsplan zelf geldt de vaststellingsprocedure voor bestemmingsplannen op grond van de Wro. Formeel is er sprake van een bestemmingsplan, waarvoor bepaalde (andere) wettelijke bepalingen niet van toepassing zijn verklaard. Dit kan geen betrekking hebben op Europese regelgeving, zoals Natura2000.

Wij verwachten in de voorbereiding wel extra doorlooptijd nodig te hebben voor het opstellen van aanvullende uitgangspunten en het uitwerken van de inhoudelijke onderwerpen die opgenomen moeten worden. Ook de communicatie met stakeholders (partijen in het gebied, de eigen gemeentelijke organisatie, de raads werkgroep en de klankbordgroep, provincie, commissie m.e.r. en andere overlegpartners) zal op een andere en meer intensievere manier dan bij een traditioneel bestemmingsplan moeten plaatsvinden.

4 Gevolgen

De switch van een traditioneel bestemmingsplan Buitengebied naar een pilot-Omgevingsplan heeft diverse gevolgen voor de verschillende partijen. Hierbij moet met name gedacht worden aan de gemeente zelf, maar zeker ook de burgers en bedrijven waarvoor we het plan maken.

4.1 Gevolgen voor organisatie

In eerste instantie zal de gemeente aan de slag moeten met een breder pakket van regels en beleid dat opgenomen moet of kan worden in het pilot-Omgevingsplan. Ook na de vaststelling zijn er gevolgen voor de gemeentelijke organisatie:

➤ **Andere manier van werken**

Een Omgevingsplan vraagt een andere houding dan een bestemmingsplan bij beleidsvorming en toetsing: meer kwalitatief en minder kwantitatief en meer integraal (o.a. ruimtelijke ordening en milieu) Dat heeft gevolgen voor zowel de beleidsvorming als voor de toetsing. Dit vraagt bijvoorbeeld ook andere vaardigheden van medewerkers. Het is dan ook belangrijk dat zowel beleidsmedewerkers als plantoetsers nauw bij de voorbereiding van het Omgevingsplan worden betrokken. Indien nodig hoort daar ook scholing bij.

➤ **Werkprocessen**

Intern vraagt een pilot-Omgevingsplan om een heldere processtructuur. De actieve betrokkenheid van alle relevante afdelingen moet geborgd zijn. Aanvragen moeten straks niet alleen langs de bestemmingsplan- en bouwtoetsers, maar ook langs de milieuafdeling en openbare orde en veiligheid. Dat vraagt om één duidelijke spil in de organisatie, met duidelijke taken en bevoegdheden die het werkproces beheert.

➤ **Beleidsvorming en voorbereiding**

Het opstellen van een Omgevingsplan vraagt om een meer fundamentele, integrale visie op de fysieke leefomgeving en het bijhorende planningsstelsel. Het gaat daarbij om vragen, zoals de gewenste beleidsruimte, de mate van detaillering en van flexibiliteit of globaliteit, welke rechtszekerheid wil je bieden en de cultuur van de organisatie. Dit vraagt om een andere manier van denken en regievoering.

➤ **Kwalitatieve afweging**

In het omgevingsplan zullen meer initiatieven op grond van kwalitatieve normen beoordeeld worden. Je kunt niet altijd meer bepalen of de aanvraag onder of boven de norm ligt. Medewerkers zullen binnen de kaders een (belangen)afweging moeten maken en moeten toetsen. Dit betekent overleg en afstemming met de belanghebbenden (aanvrager én de omgeving) en de inhoudelijk specialisten.

➤ **Proces**

Het opstellen van een Omgevingsplan kost in eerste instantie meer voorbereidingstijd. Er zal meer beleidsvorming op bepaalde thema's plaatsvinden en de op te nemen thema's moeten omgezet worden in regels.

Bij de huidige inventarisatie kan mogelijk tijdwinst worden geboekt in het minder gedetailleerd vastleggen van de bestaande situatie. Voor een Omgevingsplan geldt de verplichte actualiseringstermijn van 10 jaar niet, actualisering kan beperkt blijven tot die onderdelen van het plan waar dat nodig/gewenst is. Als het omgevingsplan eenmaal vastgesteld is kost het onderhoud en de actualisering op termijn minder tijd en geld.

4.2 Gevolgen voor de burger

Het introduceren van een Omgevingsplan zal ook voor de burgers en bedrijven in Boekel gevolgen hebben. Niet in de laatste plaats de adviseurs die doorgaans met de medewerkers in contact komen. Maar zeker ook voor de burger en boer die zijn (on)mogelijkheden in de fysieke leefomgeving wil weten. Of een vergunning ergens voor wil, of juist niet wil aanvragen.

➤ **Raadpleegbaarheid**

Doordat alle regels voor de fysieke leefomgeving uiteindelijk worden geïntegreerd in één Omgevingsplan, worden de regels met betrekking tot een locatie voor een burger makkelijker raadpleegbaar. Er is minder kans dat regels worden vergeten. Alle informatie moet ook digitaal beschikbaar worden gesteld vanaf elke willekeurige plaats. Alles staat bij elkaar. In de beginperiode zal dat doorgaans leiden tot veel vragen en onbekendheid. Met het van kracht worden van de Omgevingswet per 2018 zullen alle gemeenten omgevingsplannen moeten maken. Binnen 5-10 jaar zal al het beleid voor de fysieke leefomgeving omgezet moeten worden in Omgevingsplannen.

➤ **Gewenste ontwikkelingen sneller realiseerbaar**

Voor "gewenste ontwikkelingen" (ontwikkelingen die passen binnen de gemeentelijke visie en beleid) kunnen procedures vermindert en procedures verkort worden. Indien door goede participatie en overleg door de initiatiefnemer met de omgeving van het project, er geen gebruik wordt gemaakt van rechtsmiddelen, is de formele vergunningprocedure veel korter. Indien de omgeving onvoldoende is betrokken bij het proces en er dus onvoldoende draagvlak voor de ontwikkeling is, blijven zij beschikken over de huidige rechtsmiddelen en is er minder procedureel voordeel. Dat is echter inherent aan het Nederlandse rechtssysteem: iedereen kan zich bij de rechter beroepen op "zijn recht". In ieder geval biedt het Omgevingsplan de mogelijkheid om daar waar nu een bestemmingsplanherziening voor nodig is te vergunnen onder voorwaardelijke bepaling via een eenvoudigere en kortere omgevingsvergunningprocedure met wettelijk vastgelegde termijnen.

➤ **Maatwerk ten behoeve van het initiatief**

Regels in het omgevingsplan kunnen meer kwalitatief gemaakt worden dan de concrete en kwantitatieve regels van het bestemmingsplan. Dat biedt meer ruimte voor de burger om een initiatief te onderbouwen en voor de gemeente om maatwerk te leveren. Anderzijds kan dat wel tot meer discussie leiden over wat wel en niet mogelijk is.

4.3 Proces en communicatie

Het opstellen van een (pilot) Omgevingsplan vraagt om een goede communicatie met de stakeholders in het gebied, in een interactief planproces. Daardoor kan de betrokkenheid van de verschillende partijen bij de ruimtelijke ontwikkeling van het buitengebied worden vergroot. Dat vraagt om een actief proces, waarbij partijen en individuele bewoners en gebruikers worden betrokken. Hiermee is al gestart door het betrekken van een klankbordgroep bij het bestemmingsplan buitengebied.

Het opstellen van een pilot-Omgevingsplan vraagt ook om een goede afstemming met en draagvlak bij de provincie, de commissie voor de m.e.r. en eventueel andere betrokken overheden. Dit is aanvullend op het proces van het traditionele bestemmingsplan, omdat we een nieuwe planvorm gaan uitwerken en hier zowel inhoudelijk als procedureel ervaring mee gaan opdoen.

Uiteraard heeft het Ministerie van I&M een belangrijke rol hierin als behandelaar van de pilotaanvraag. In ieder geval moet voorkomen worden dat we wel kunnen gaan afwijken van de landelijke en wettelijke kaders, terwijl we vervolgens via de achterdeur door de provinciale kaders (Verordening Ruimte) en de advisering door de commissie voor de m.e.r. teruggeroepen worden.

Betrokken partijen zullen zich wat ons betreft moeten meegaan en denken in de bedoelingen en pilot van de gemeente Boekel. Hieruit kan geleerd worden en de uiteindelijke Omgevingswet alleen maar beter van worden.

5 Voorwaarden

Voor een succesvolle pilot zijn de volgende voorwaarden van belang:

- open houding, bereidheid om kritisch te kijken naar beleid, regelgeving en cultuur van de organisatie;
- brede betrokkenheid en commitment binnen ambtelijke organisatie;
- bestuurlijk draagvlak bij de gemeente;
- bereidheid om bestuurlijk risico aan te gaan;
- draagvlak (en betrokkenheid) van het ministerie, de provincie en de commissie voor de m.e.r.

5.1 Risico's en bedreigingen

Deze pilot betreft een experiment op grond van de Crisis- en Herstelwet. Er wordt geanticipeerd op de Omgevingswet die zijn beslag in 2018 moet krijgen. Hieraan zijn enkele risico's verbonden

➤ **Wijziging in de Omgevingswet**

De kaders van de omgevingswet zijn duidelijk geworden met het wetsvoorstel Omgevingswet.

Doordat de behandeling in het Parlement en door de ontwikkeling van de uitvoeringsregelingen en de Invoeringswet gelijktijdig plaatsvindt met de pilot, is het mogelijk dat het omgevingsplan voor het buitengebied lopende de pilot moet worden aangepast aan gewijzigde wettelijke kaders.

➤ **Het wiel uitvinden: kan het wiel draaien?**

Het experimentele karakter betekent ook dat op onderdelen het wiel opnieuw moet worden uitgevonden. Boekel is daar doorgaans niet te beroerd voor en heeft dat met zaken als de baliebouwvergunning, mantelzorgregeling en het welstandsvrije beleid al eerder gedaan afgelopen decennia. Het bestemmingsplan is een uitgekristalliseerd instrument dat wordt gehanteerd op basis van ruim 50 jaar ervaring en jurisprudentie in het hele land. De mogelijkheden en onmogelijkheden van het bestemmingsplan zijn duidelijker dan bij een Omgevingsplan. De praktijk heeft in al die jaren leren omgaan met de bekende beperkingen van het instrument bestemmingsplan. Het nieuwe Omgevingsplan belooft de nodige verbeteringen, maar biedt nog niet de zekerheid van 50 jaar praktijkervaring.

➤ **Digitalisering**

De digitale standaarden voor het Omgevingsplan zijn nog niet vastgesteld. In het kader van de pilot zal een aparte digitale raadpleegomgeving gebruikt moeten worden. De normale landelijke service www.ruimtelijkeplannen.nl zal hiernaar worden doorgelinkt. Voorwaarde is echter wel dat het pilot-Omgevingsplan met een eenvoudige technische conversie omgezet kan worden naar de nieuwe standaard onder de Omgevingswet en een eventuele landelijke raadpleegomgeving. De intentie dat een dergelijke eenvoudige technische conversie er moet komen is er. Hierover zal nog wel afstemming plaatsvinden met het ministerie, andere gemeenten met pilot omgevingsplannen en Geonovum en brengt Rho adviseurs de ervaring in die is opgedaan met het prototype omgevingsplan (<http://demo.crotec.nl/>). Overigens worden er inmiddels ruim 30 pilot-omgevingsplannen voorbereid, zodat er alleen al om dit aantal het logisch is dat deze voorlopers straks technisch worden gefaciliteerd bij de conversie naar de nieuwe digitale standaarden.

➤ **Ingehaald via de achterdeur door vergeten regelingen**

Vooraf moet goed worden afgewogen wat de gemeente met het pilot-Omgevingsplan per se wil regelen. De belangrijkste aspecten verdienen het om opgenomen te worden in de pilot. Een volledig integraal omgevingsplan met alle aspecten voor de leefomgeving kan ingrijpend zijn.

Om het omgevingsplan op te stellen binnen de termijn die staat voor de actualisatie van het bestemmingsplan Buitengebied adviseren wij het omgevingsplan te beperken tot de aspecten die de gemeente nu wil regelen. Daarbij is een aandachtspunt dat deze aspecten niet via andere wettelijke regelingen via de achterdeur alsnog worden ingeperkt.

Voorgesteld wordt om het omgevingsplan te beperken tot de aspecten die door de raad als belangrijkste aandachtspunten meegegeven:

- gezondheid
- verantwoorde veehouderij (geurhinder, fijnstof, ammoniak/stikstof)
- beleid Vitaal buitengebied

5.2 Terugval opties

Het opstellen van een pilot-Omgevingsplan, waarbij de risico's zoals genoemd onder 5.1. kunnen leiden tot vertraging van het planproces. Indien dit het geval is zijn er verschillende terugval opties, waarmee voldaan kan worden aan de actualiseringstermijn van het bestemmingsplan Buitengebied:

➤ *Terugvallen op bestemmingsplan Buitengebied*

Tot aan de ter inzagelegging van het ontwerp Omgevingsplan kan de stap terug naar het bestemmingsplan nog gemaakt worden zonder dat dit procedurele gevolgen heeft. Op dat moment moet het plan zoals dat op dat moment is opgesteld wel worden omgezet naar de standaarden (SVBP/IMRO) voor het bestemmingsplan. Dat levert extra werk op zowel voor het adviesbureau als ambtelijk voor de gemeente.

➤ *Opstellen beheersverordening*

Indien blijkt dat meer tijd nodig is om tot een goed en gedragen omgevingsplan te komen kan ervoor gekozen worden om een beheersverordening vast te stellen. Met de beheersverordening worden de bestaande situatie en de bestaande rechten vastgelegd en kan verder gewerkt worden aan het omgevingsplan. De gemaakte inventarisatiekaarten en het vigerende bestemmingsplan vormen hiervoor de basis. De meerkosten van deze terugvaloptie zijn beperkt.

➤ *“Minimale variant” omgevingsplan*

In de pilot gaat Boekel innovatief aan de slag met gezondheid, verantwoorde veehouderij en vitaal buitengebied. Indien deze aspecten zorgen voor vertraging in het proces kunnen deze modules buiten het omgevingsplan gelaten worden en kan doorgedaan worden met een omgevingsplan dat zich beperkt tot de regels van een (nagenoeg) regulier bestemmingsplan. De genoemde modules kunnen vervolgens eventueel later worden toegevoegd, al dan niet na inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Naar onze mening is de laatste optie de meest interessante terugvaloptie, omdat daarmee al wel qua vorm en techniek wordt voorgesorteerd op de nieuwe Omgevingswet en dat deel van het experiment dus niet overboord wordt gegooid. De inhoudelijke vernieuwing kan dan daarna onder de werking alsnog worden gerealiseerd.

6 Budget

De kosten van het opstellen van een omgevingsplan zijn hoger dan voor het bestemmingsplan. Enerzijds vanwege de verbrede reikwijdte van het omgevingsplan (er zit meer in), anderzijds vanwege het feit dat een innovatief product wordt ontwikkeld waarvoor nog geen voorbeelden of standaarden beschikbaar zijn. Dit vraagt extra tijd en geld, nieuwe expertise en kennis, maar vooral veel meer overleg tussen partijen.

Met de gemeente Boekel is door Rho Adviseurs voor leefomgeving een overeenkomst aangegaan voor het opstellen van een traditioneel bestemmingsplan. Het opstellen van een omgevingsplan vraagt van alle partijen meer inspanning omdat een nieuwe innovatieve planvorm wordt uitgewerkt waar nog beperkt ervaring mee is. Dat zorgt voor extra kosten. Deze kosten komen deels voor rekening van de gemeente, maar ook de betrokken partijen Rho adviseurs, ministerie van I&M, provincie Noord-Brabant en mogelijk ook de commissie voor de m.e.r.

6.1 Aanvullende inzet en kosten gemeente:

- Extra werkzaamheden Rho adviseurs in verband met verbrede reikwijdte omgevingsplan (werkzaamheden digitalisering en juridische vormgeving omgevingsplan);
- Extra werkzaamheden in verband met intern en extern proces behorend bij pilot (o.a. overleg met betrokkenpartijen, informatiebijeenkomsten voor burgers en bedrijven, klankbordgroep);
- Extra ambtelijke inzet in verband met verbrede reikwijdte en innovatieve planvorming;

De extra kosten voor het maken van het omgevingsplan voor de gemeente zijn:

- Kosten voor opstellen van het omgevingsplan zijn ca. 20% hoger dan voor het bestemmingsplan;
- Voor het digitaal beschikbaar stellen van het omgevingsplan (web-hosting e.d.) zal een extra bedrag van ca. € 5.000,00 nodig zijn;

De extra ambtelijke inzet in uren zal ca. 20% hoger zijn dan bij het bestemmingsplan.

6.2 Investering Rho adviseurs

- Begeleiding gemeente in het traject tot het besluit om een omgevingsplan op te stellen: ambtelijke werksessie, presentatie voor college, presentatie voor raadswerkgroep en opstellen afwegingsnotitie (reeds onbetaald uitgevoerd);
- Opstellen en indienen van een aanvraag pilot bij het Ministerie van I&M;
- Uitwerking digitale vormgeving Omgevingsplan;
- Organiseren bijeenkomst Omgevingswet voor de regio, waarbij we andere gemeenten laten meedenken;
- Organiseren expertbijeenkomst met andere gemeenten die een pilot omgevingsplan opstellen;
- Nazorg na vaststelling van het omgevingsplan;
- Kennis en tijdsinvestering in het integreren van de aspecten Vitaal buitengebied, gezondheid en verantwoorde veehouderij in het omgevingsplan;
- Tijdsinvestering in de juridische vormgeving van het omgevingsplan.

De investering van Rho adviseurs is ongeveer gelijk aan de extra kosten / investering voor de gemeente.

6.3 Investering Ministerie I&M

- Tijdsinvestering in en advisering over de juridische en digitale vormgeving van het Omgevingsplan;
- Betrekken van de commissie voor de m.e.r. bij het planproces en de vormgeving van het Omgevingsplan en planMER.

6.4 Investering Provincie Noord-Brabant

- Tijdsinvestering in en advisering over de afstemming van het Omgevingsplan met de Structuurvisie en met name de Verordening Ruimte 2014;

7 Overwegingen

Overwegende dat:

1. het omgevingsplan meer mogelijkheden biedt dan het bestemmingsplan om milieuaspecten, zoals geur, fijnstof en gezondheid mee te nemen;
2. het omgevingsplan meer aansluit bij de beleidswensen van Boekel en het Boekels model dan het bestemmingsplan;
3. met het omgevingsplan wordt voorgesorteerd op het nieuwe wettelijke kader, in plaats van investeren in een instrument (het bestemmingsplan) dat verdwijnt;
4. Het omgevingsplan hogere voorbereidingskosten oplevert, maar lagere actualiseringskosten en lagere beheerskosten (kortere procedures);
5. De gevolgen voor de burger (op termijn) gunstig zijn: flexibiliteit in relatie tot rechtsbescherming en vereenvoudiging van procedures bij ontwikkelingen.

Dit overwegende wordt voorgesteld een pilootaanvraag in het kader van de Crisis- en Herstelwet in te dienen bij het ministerie en een pilot-Omgevingsplan te gaan opstellen voor het buitengebied van de gemeente Boekel.